

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Q. D. N.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské nám. 5, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 2. 2019, č. j. 57 A 18/2018 - 51,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **je povinen** uhradit k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka náhradu nákladů řízení ve výši 4114 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 4. 2018, č. j. 106790-3/2018-OPL, byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“) ze dne 21. 12. 2017, č. j. 3839/2017-HANOI-2, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu dle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a řízení o žádosti bylo zastaveno.

[2] Krajský soud shledal žalobu důvodnou, zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí zastupitelského úřadu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k názoru, že rozhodnutí stěžovatele je nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného vypořádání pro věc podstatných námitek. Uvedl, že stěžejní je přitom námitka týkající se naplnění podmínek pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty; dle žalobce se jednalo o odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, který spočíval v objektivní nemožnosti žalobce sjednat termín pro osobní podání žádosti. Dle krajského soudu se zastupitelský úřad ani stěžovatel s důvody, pro které nelze pod odůvodněné případy upuštění od osobního podání žádosti

zařadit objektivní důvody na straně zastupitelského úřadu spočívající v omezení objednávacího systému, nijak nevypořádali. Krajský soud s odkazem na četnou judikaturu konstatoval, že povinností zastupitelského úřadu bylo v první řadě určitý právní pojem vysvětlit, vymezit, v odůvodnění řádně vyložit a podřadit jej pod zjištěný skutkový stav; teprve až poté, co správní orgán dospěje k závěru, že danou situaci lze podřadit pod odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, může uplatnit správní uvážení v otázce, zda v daném případě lze od povinnosti osobního podání žádosti upustit. Krajský soud uvedl, že správní orgány dospěly k závěru, že odůvodněnými případy, kdy lze od povinnosti podat žádost o vydání pobytového oprávnění osobně upustit, jsou zejména důvody zdravotní, sociální a nejedná se o případy, kdy žadatel tvrdí, že se mu do systému Visapoint nepodařilo opakovaně přihlásit. Uvedené závěry však nijak nereagují na zjištěný skutkový stav, ze kterého vyplývá, že žalobce podal žádost o upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění v době, kdy byl jakýkoliv objednávací systém nefunkční; správní orgány se ovšem nezabývaly tím, proč objektivní důvod spočívající v omezeném fungování objednávacího systému zakládající nemožnost žadatelů realizovat objednávku termínu pro účely osobního podání žádosti, nelze pod odůvodněný případ upuštění od osobního podání žádosti zařadit. Rozhodnutí správních orgánů označil krajský soud z tohoto důvodu za nepřezkoumatelné; současně se též vyslovil k obsahu neurčitěho pojmu „odůvodněný případ.“

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně určitý právní pojem „odůvodněný případ“ obsažený v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pokud po něj podřadil i situaci, kdy se v důsledku organizačního opatření přechází na nový objednávací systém; za nepřijatelný označil odkaz krajského soudu na rozsudek NSS ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018 – 22, který však reflektoval zcela jinou situaci, kdy sídlo zastupitelského úřadu bylo obtížně dostupné z důvodu velké vzdálenosti od místa, kde se žadatel zdržoval, nikoli tedy z důvodu, že po přechodnou dobu neexistoval žádný objednávkový systém; poukázal na existenci technických a organizačních překážek, které je třeba rozlišovat. Stěžovatel odkazuje zejména na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 14 A 27/2017, který reflektoval krátkodobé omezení fungování konzulárního úseku zastupitelského úřadu Hanoj v průběhu srpna 2017 s tím, že toto omezení nelze považovat za nepřiměřené; dále uvádí na podporu svého názoru rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 52 A 11/2018 nebo další rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 120/2018, jimiž podporuje svůj právní názor, který se s právním názorem krajského soudu stran posouzení věci rozchází.

[4] Stěžovatel rovněž uplatňuje důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku vzhledem k nesrozumitelnosti části jeho odůvodnění. Krajský soud tvrdí v rozporu s obsahem správního spisu, že stěžovatel nezohlednil v otázce obsahu neurčitěho právního pojmu „odůvodněný případ“ jiné, než zdravotní a sociální důvody; toto tvrzení nemá oporu ve spise, neboť v rozhodnutí o rozkladu stěžovatel výslovně připustil, že odůvodněným případem může být i překážka na straně zastupitelského úřadu; v této souvislosti citoval z bodu 26 rozsudku NSS ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015 – 67; rovněž náležitě zhodnotil všechny okolnosti případu, podrobně se zabýval postupem zastupitelského úřadu v souvislosti se zrušením systému Visapoint a přechodem na nový objednávací systém. Dle stěžovatele krajský soud vůbec

pokračování

nepřihlédl k odůvodnění rozhodnutí o rozkladu, kde stěžovatel vysvětlil, proč výše uvedenou situaci přechodu na nový systém nepovažuje za odůvodněný případ upuštění od osobního podání žádosti (bod 7 rozhodnutí o rozkladu ze dne 13. 4. 2018).

[5] Stěžovatel rovněž považuje rozsudek za vnitřně rozporný, jelikož soud stěžovateli vytýká jak to, že se s důvody podřaditelnými pod pojem odůvodněný případ vůbec nezabýval, tak současně, že stěžovatel důvody aplikoval nesprávně. K tomu stěžovatel s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2019, č. j. 6 Azs 30/2019 – 29, vyjádřil názor, že krajský soud nesprávně posoudil nepřezkoumatelnost rozhodnutí stěžovatele a související odůvodnění rozsudku nemůže obstát.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že žádal o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt z důvodu dlouhodobé nemožnosti registrace v systému Visapoint a posléze po ukončení jeho provozování nebylo možné zjistit, jaký bude nový objednávací systém, upozorňuje, že zastupitelskému úřadu bylo z úřední činnosti známo, že žádnému z klientů právního zástupce se nepodařilo do systému zaregistrovat již od 25. 8. 2017. Dle názoru žalobce stěžovatel vůbec nepřihlédl k tomu, že se žalobce nejprve marně pokoušel registrovat v systému Visapoint. Posléze byl tento systém zrušen, nebylo možné se registrovat k osobnímu podání žádosti, ani nebylo známo, kdy to úřad opět umožní, a při tom bylo stále vyžadováno osobní podání žádosti. Dle žalobce je tato situace nezákonná, jelikož z § 169f zákona o pobytu cizinců vyplývá naproti povinnosti žadatelů podat žádost osobně a k tomuto úkonu se předem registrovat též povinnost zastupitelského úřadu mít na úřední desce nepřetržitě zveřejněn způsob ke sjednání termínu k podání takové žádosti a v případě přechodu na nový systém tento bezprostředně zveřejnit a provozovat. Žalobce dále předpokládal, že nový systém i nadále nebude většině žadatelů umožňovat registraci, a proto danou žádost podal. Dle těchto okolností měly správní orgány žádost posuzovat. Shodně s názorem soudu žalobce tvrdí, že situace, kdy zastupitelský úřad neumožňuje žádný způsob registrace, je dostatečným důvodem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Z těchto důvodů navrhuje žalobce kasační stížnost zamítnout.

[7] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), současně přihlížel k tomu, zda rozsudek krajského soudu netrpí vadami, k nimž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově i právně shodnou věcí (stěžovatel zde rovněž brojil proti rozsudku krajského soudu, jehož rozhodnutí je nyní předmětem přezkumu ve vztahu k jinému žalobci) se zabýval ve svém rozsudku ze dne 17. 7. 2019, č. j. 5 Azs 19/2019 – 52. V uvedeném případě, stejně jako ve věci sp. zn. 6 Azs 30/2019, na kterou stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje, Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil, nicméně tak učinil z důvodu, že krajský soud rozhodnutí stěžovatele zrušil bez jednání, ačkoli stěžovatel s postupem dle § 51 s. ř. s. výslovně nesouhlasil; nebyly ani splněny podmínky pro postup dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Taková situace však v nyní

projednávané věci nenastala, proto jsou některá tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti dílem mimoběžná a nelze z výše uvedené judikatury dovozovat bez dalšího závěry i pro právě projednávanou věc.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, stejně, jako to učinil ostatně i ve věci sp. zn. 5 Azs 19/2019, že rozhodnutí stěžovatele, byť na samé hranici přezkoumatelnosti, bylo způsobilé soudního přezkumu. Právě z toho důvodu nemohl aprobovat postup krajského soudu, který z důvodu „nepřezkoumatelnosti“ zrušil rozhodnutí stěžovatele bez jednání, byť je stěžovatel výslovně požadoval. Tento rozhodovací důvod v nyní projednávané věci však dán není, neboť stěžovatel jednání nepožadoval.

[11] Byť tedy krajský soud označil rozhodnutí stěžovatele za nepřezkoumatelné, fakticky je přezkoumal, a dospěl ke zcela důvodnému závěru, že se stěžovatel hodnocením skutkových okolností případu (fungováním sjednávacího systému) nezabýval, resp. za důvody zřetele hodné výslovně zmínil toliko důvody zdravotní, resp. sociální. Jakkoli to stěžovatel ve své kasační stížnosti (která mimo jiné zcela doslova kopíruje jím již dříve podané kasační stížnosti) uvádí, není pravdou, že by pod bodem 7 v rozhodnutí o rozkladu výslovně připustil, že odůvodněným případem může být i překážka na straně zastupitelského úřadu. V tomto bodě však stěžovatel pouze odkazuje na rozsudek NSS sp. zn. 9 Aps 6/2010 a dále rozebírá, proč se na případ žalobce nevztahuje; dále se zabývá přípustností telefonického objednávání apod. K důvodům zvláštního zřetele hodným se velmi stručně věnuje v jedné větě v bodě 6 rozhodnutí o rozkladu, kde však výslovně zmiňuje pouze důvody zdravotní; výslovně zde přitom uvádí: *„Nemůže se však jednat o důvody tkvící v tom, že žadatel nebyl úspěšný ve získání termínu prostřednictvím registračního systému, který viděno jeho pohledem údajně neplnil svoji funkci.“* Tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti tak nemají oporu ve správním spise (což je zřejmě způsobeno „přepisováním“ kasačních stížností). Podle Nejvyššího správního soudu dospěl krajský soud ke zcela důvodnému závěru a nepochybil, pokud rozhodnutí správních orgánů zrušil; vycházel přitom z konstantní judikatury a nevybočil ani z rámce zákona. Vyslovil rovněž srozumitelný právní názor, kterým stěžovatele v dalším postupu zavázal.

[12] Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného poukazuje na to, že krajský soud označil nesprávně jako žalovaného ministra zahraničních věcí, který však není samostatným žalovaným správním orgánem. Směřuje-li žaloba proti rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy, je žalovaným tento ústřední orgán (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2006 č. j. 4 As 57/2005 - 64, č. 2800/2006 Sb. NSS, a ze dne 15. ledna 2004 č. j. 6 A 11/2002 - 26, č. 5/2004 Sb. NSS; ve vztahu k řízením s obdobným předmětem jako nyní posuzované; viz rozsudky ze dne 10. 1. 2019 č. j. 7 Azs 341/2018 - 35, ze dne 19. 12. 2018 č. j. 8 Azs 276/2018 - 47, ze dne 21. 11. 2018 č. j. 9 Azs 372/2018 - 25 a ze dne 25. 10. 2018 č. j. 4 Azs 249/2018 - 49). Toto pochybení však nemohlo mít samo o sobě vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu, neboť ministr zahraničních věcí je funkční složkou Ministerstva zahraničních věcí; fakticky tak bylo jednáno s účastníkem řízení, jemuž pasivní legitimace svědčila.

[13] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu vytykanou nezákonností netrpí, námitka nepřezkoumatelnosti v kontextu

pokračování

celého odůvodnění napadeného rozsudku rovněž neobstojí. Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[14] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti k rukám advokáta Mgr. Marka Sedláka ve výši 4 114 Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Nejvyšší správní soud odměnu a náhradu nákladů řízení advokáta vyčíslil v souladu § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve spojení s § 57 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu